

Příspěvek do JL k anketě 25 let od listopadu 1989
(vyšlo 14. 11. 2014)

Bezesporu významná je vyšší možnost cestování. Není již vázána na tzv. devizový příslib. Je otázkou, kdyby se předchozí režim také tak astronomicky zadlužil, zda by nebylo i na cestování také více, ale historie nemá kdyby.

Za klad považuji také to, že přestalo platit celou poválečnou historii nás provázející embargo ze strany západních států. Tedy od převratu 89 si už naši výrobci mohou například koupit i plnohodnotné varianty technologického zařízení, pokud na to samozřejmě mají peníze.

Patří ke kladům současné halasné rozšiřování předškolních zařízení? Když víme, že po roce 89 byla v Jihlavě více než desítka předškolních zařízení zrušena a přestavěna například na úřady.

Bytová výstavba - vyrůstají satelitní městečka – často nepodsklepená, jednopodlažní s podkrovím, velkou plochu (ještě nedávno orná půda), zabírající stavení. Minulý režim vystavěl celá sídliště a i přes plané žvatlání o králíkárnách to bylo dostupné bydlení a co na něm tento režim při privatizaci ještě vydělal. Uvádí se, že bylo takto vystavěno přes 2,5 mil bytů.

Deklaruje se získaná svoboda. Jaká je svoboda, na kterou mnozí nemají peníze. Je svobodou, že nemusím pracovat, nebo nemám kde bydlet? Svoboda nemuset pracovat – je to výhoda pro mne nebo pro společnost, která mi nemusí práci dát?

Pokud jde o záležitosti spojené s financemi, tak mi to připadá, jako by svoboda spočívala ve svobodném rozhodnutí, od koho se nechám napálit nebo oškubat.

A co teprve nárůst kriminality, příchod drog, děti vraždí děti – skutečnost, která dorazila už i do Jihlavy. Matky hází narozené děti do popelnic, výjimečné není okradení nebo zabití důchodce pro několik korun.

Jak se koukat na to, když stát má peníze, aby mne víc než dobře odměnil, když se rozhodnu jako žoldák bojovat (= jít zabíjet) za „svobodu“, pochopitelně za asistence hvězdnaté vlajky s pruhy, v zemi nám vzdálené, ale spojené s něčím významným, třeba s naftou. A na druhé straně stát nemá peníze na léčení dítěte a na jeho zdravotní pomůcky. Apely na dobročinnost, v televizi, na ulicích, na plakátech, tedy suplování jedné z povinností kulturního státu, jsou součástí každodenního života. Nedávná zpráva o muži, který v Brně přepadl banku, aby měl peníze pro nemocné dítě, mi připomněla mojí první návštěvu v ještě tehdejších západním Německu. Tehdy pro obdiv výkladní skříně s elektronikou jsem si nevšiml vedle sedícího muže s cedulkou, na které prosil o peníze pro operaci dítěte.

Před 25 lety vyvrcholila zcela oprávněná nespokojenost národa s činností mnohých vedoucích funkcionářů jak v politické tak hospodářské sféře. Tato

upřímná touha lidí k lepšímu se dala velice snadno zneužít. Připomeňme si dnes již legendární projev V. Havla. S jakou nezkušeností a naivitou národa počítal jeho tvůrce. Pod dojmem takových krásných řečí, dnes vidím i lži, jsme v roce 1989 dobrovolně, jak praví známé přirovnání: „s vaničkou vylili i dítě“. Tedy, jak další vývoj ukazuje, prozatím. Zadražil.